

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเกี่ยวกับปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายสูงสุดที่การยกระดับมาตรฐานการศึกษาของเยาวชนเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะของกรเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งแนวทางของการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์การแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นโดยที่ผู้ผ่านการศึกษาแต่ละคนจะมีความสามารถและคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้การศึกษายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้โอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และให้มีเสรีภาพทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักประกันได้ว่า ครูผู้สอน ผู้เรียน มีเสรีภาพในการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมให้มีการค้นหารูปแบบการเรียนการสอนใหม่ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น จึงได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้นเพื่อเป็นกรอบและแนวปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้กำหนดไว้ในมาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการนำการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนต้องจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้โดยการพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน อุทุมพร จามรมาน (2537 : 18) ได้กล่าวถึงการวิจัยทางการศึกษาว่า เป็นการนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแสวงหาความจริงรวมทั้งการแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่เกี่ยวกับพื้นฐานการศึกษา หลักสูตรการสอน การเรียนรู้ การประเมินผลการศึกษารวมทั้งใช้ในการจัดการศึกษา วางแผน และการบริหารการศึกษา การวิจัยทางการศึกษาจึงช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพราะนักการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการวางแผนจัดสภาพแวดล้อม หรือใช้แก้ปัญหาหรือปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนและประเมินผลการศึกษา ทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนดีขึ้น ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จากการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน พัฒนาวิธีสอน พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเต็มรูปแบบ แต่นำเอาระเบียบวิธีวิจัยมาใช้และใช้วิธีการเชิงระบบในการทำงาน มีขั้นตอนของกระบวนการทำวิจัย มีการทำงาน

เสร็จแล้วก็เก็บตัวเลขเป็นระยะๆ แล้วมีการเปรียบเทียบว่าดีขึ้นหรือเลวลงอย่างไร ทำการตรวจสอบ แต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่การทำให้ดีขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังนั้น “การวิจัยในชั้นเรียน” จึงไม่ใช่สิ่งแปลกแยกไปจากบทบาทหน้าที่ที่ผู้สอนปฏิบัติอยู่ เพราะผู้สอนเองเป็นบุคคลที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลา เริ่มต้นด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพการณ์ที่ผู้สอนประสบอยู่ จากนั้นทำการศึกษา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการหรือเครื่องมือต่างๆ ผลที่ได้คือการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนนั่นเอง ซึ่งกิตติพร ปัญญาภิญญาผล (2539 : 9) ได้ให้เหตุผลของการที่ครูไม่นำผลการวิจัยของนักการศึกษาไปใช้คือ (1) ธรรมชาติของวิชาที่ทางการสอนต้องการความอิสระที่เป็นตัวของตัวครูเอง ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักของอิสระภาพแห่งการสอน ไม่ใช่รอคำสั่งการจากผู้มีอำนาจทางการศึกษาทั้งจากนอกชั้นเรียนหรือนอกโรงเรียน ผู้สอนต้องสามารถเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีทางการศึกษากับการปฏิบัติการสอนอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพที่สุด (2) งานวิจัยที่ผู้อื่นทำไว้ มาจากสภาพการณ์และกลุ่มที่ศึกษาแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับสภาพความเป็นจริงที่ผู้สอนกำลังประสบอยู่ จึงไม่สามารถประยุกต์งานวิจัยดังกล่าวมาใช้ในการสอนของผู้สอนแต่ละคนได้ ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง เพราะผู้สอนเป็นผู้ทราบปัญหาของตนได้อย่างดีที่สุด และการที่ผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้ผู้สอนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองสามารถแก้ปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพราะผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียน รู้และเข้าใจสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริง ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการตรวจสอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้ว่าเป็นระบบในรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในรายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคแบบ STAD (Student Team-Achievement

Division) โดยผู้เรียนเป็นกลุ่มและทำกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรม ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการพฤติกรรมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา วิธีการจัดการพฤติกรรมเพื่อป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การนำทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการจัดการพฤติกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จรรยาบรรณของการจัดการพฤติกรรม ดำเนินการโดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ขอบเขตด้านประชากร

นักศึกษาด้านวิชาการศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 90 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคแบบ STAD (Student Team-Achievement Division)

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE 3201)

ขอบเขตด้านเวลา

มิถุนายน 2556 - พฤษภาคม 2557

ข้อตกลงเบื้องต้น

รูปแบบหรือขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ครอบคลุมถึงกระบวนการวิจัย เทคนิควิธีการรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยวงจรหลักและวงจรรย่อย ๆ ของการวางแผน (Plan) ลงมือกระทำ / ปฏิบัติ (Act) สังเกต / รวบรวมข้อมูล (Observe) และสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับกระบวนการวิจัย (Act and Observe)

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นทบทวนและประเมินวงจรเพื่อปรับแผน (Reflect)

นียมศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชารายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE 3201) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ประเมินได้จากการรวมคะแนนสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน คะแนนจิตพิสัย แบบฝึกหัด และงานที่ได้รับมอบหมาย

การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD (Student Team-Achievement Division)

หมายถึง การเรียนแบบร่วมมือวิธีหนึ่งซึ่งมีการเรียนที่จัดแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 4 – 6 คน ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถ สูง ปานกลาง และต่ำ คละกัน โดยผู้วิจัยจะทำการแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามคะแนนเฉลี่ยสะสม สมาชิกในกลุ่มมีหน้าที่เรียนรู้ทำความเข้าใจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม หากกลุ่มใดทำคะแนนได้สูงขึ้น ผู้สอนจะให้การเสริมแรงเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้

การจัดการพฤติกรรม หมายถึง การเข้าใจความหมาย องค์ประกอบและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้วยการตรวจสอบ ประเมิน และวางแผนในการการสนับสนุนส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม ตามหลักทฤษฎี

ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ได้รับประโยชน์ดังนี้

1. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เนื่องจากมีการเรียนรู้ด้านเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพเพราะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิค STAD (Student Team-Achievement Division) เป็นการมุ่งหวังให้ สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้ทำความเข้าใจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนในวิธีการที่นอกเหนือการรูปแบบบรรยาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งช่วยก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

2. การดำเนินการสอนตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ผู้สอนเรียนรู้จากการกระทำและเข้าใจปรากฏการณ์ที่ผู้สอนกำลังประสบอยู่ เพราะผลสะท้อนจากข้อมูล ช่วยให้ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ เมื่อผู้สอนมีประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น ก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้